

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Se liste.

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1082-

11. mars 2020

Rundskriv - informasjon om dekning av tap og utgifter som følge av koronaviruset

Det har dukket opp en del spørsmål om erstatning og kompensasjon i forbindelse med ulike tiltak og råd som er gitt av helsemyndighetene som følge av koronautbruddet. For eksempel er det blitt stilt spørsmål om hvem som er økonomisk ansvarlig for tapet ved avlysninger av arrangementer, stenging av skoler, barnehager og andre virksomheter.

Vi står overfor en ekstraordinær hendelse. Verdens helseorganisasjon, WHO, erklærte 30. januar i år at dette er en internasjonal folkehelsekrise. Den situasjonen vi står overfor har utløst tap og utgifter for både enkeltpersoner og virksomheter.

Den klare hovedregelen er at den enkelte må selv dekke egne tap og utgifter i en slik situasjon. Det kreves et **særskilt rettslig grunnlag** for at det økonomiske tapet kan overlates til andre. Dette gjelder både i tilfeller hvor det offentlige gir råd eller fatter vedtak/pålegg som medfører at enkeltpersoner eller virksomheter lider tap. Lovlig myndighetsutøvelse vil i utgangspunktet ikke utløse erstatningsansvar.

På helseområdet er det to særskilte rettsgrunnlag som kan være aktuelle for dekning av tap og utgifter. Dette er helseberedskapsloven og smittevernloven.

Helseberedskapsloven

Dersom det er nødvendig for å verne befolkningens liv og helse kan det bli aktuelt for staten å fatte vedtak med hjemmel i helseberedskapsloven. For å isolere smittede, kan det for eksempel være nødvendig å rekvirere boliger/hotell mv. i en situasjon hvor f.eks. et cruiseskip med koronasmittede personer anløper. Det kan også være aktuelt å beordre og omdisponere helsepersonell både i og utenfor helse- og omsorgstjenesten. Utgangspunktet

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Helserettsavdelingen

Saksbehandler
Atle Gøhtesen
22 22 22 48 59 7

er at det offentlige vil måtte dekke tap og utgifter andre pådrar seg som følge av tiltak som igangsettes med hjemmel i helseberedskapsloven. Pr. 11.03.2020 har ikke Helsedirektoratet fattet vedtak med hjemmel i helseberedskapsloven.

Smittevernloven

Dersom det blir nødvendig for myndighetene å treffe vedtak med hjemmel i smittevernloven, vil hovedregelen være at den enkelte må dekke ev. tap og utgifter selv. Loven har ingen bestemmelser om erstatning, og forarbeidene til loven forutsetter at den enkelte må bære egne kostnader som følger av vedtak etter smittevernloven. Unntak kan tenkes ved ekspropriasjonslignede inngrep, for eksempel bruk av andres eiendom.

Avsluttende bemerkninger

Helse- og omsorgsdepartementet vil understreke at dette rundskrivet kun redegjør kort for dekning av økonomisk tap og utgifter på helse- og omsorgsområdet. Det kan på andre sektorområder være andre særskilte rettsgrunnlag for å kreve erstatning eller kompensasjon for økonomisk tap og utgifter.

Vi ber departementene om å videreformidle rundskrivet til sine underliggende etater.

Med hilsen

Kari Sønnerland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Elisabeth Salvesen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Liste over mottagere:

Departementene

Helsedirektoratet
Folkehelseinstituttet
Statens helsetilsyn
Statens legemiddelverk
Forbrukerrådet
Norsk pasientskadeerstatning (NPE)
Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage)
Sysselmannen på Svalbard

Landets regionale helseforetak
Landets helseforetak

Landets kommuner
Landets fylkeskommuner
Landets pasient- og brukerombud
Landets universiteter
Landets høyskoler med helsefaglig utdanning
Landets private sykehus

Akademikerne
Allmennlegeforeningen
Delta
Den Norske Jordmorforening
Den norske legeforening
Den norske tannlegeforening
Fagforbundet
Finans Norge
KS
Norsk Ergoterapeutforbund
Norsk Fysioterapeutforbund
Norsk Kiropraktorforening
Norsk Manuellterapeutforening
Norsk Osteopatforbund
Norsk Osteoporoseforening
Norsk Psykologforening
Norsk Radiografforbund
Norsk Sykepleierforbund
Norsk Tjenestemannslag (NTL)
Norske Ortoptister forening
NHO
Parat Helse
Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund
Spekter
Tekna
Utdanningsforbundet
Virke
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)